

Økonomi og ledelse, Planter, Fjerkræ, Grise, Kvæg

Dokumentation og klimaaftryk på primærproduktionen

Virksomheder i fødevarerindustrien efterspørger i stigende grad dokumentation fra primærproduktionen. Få indblik i det nye digitale værktøj TracelT, som giver landbrugsvirksomheder kontrol over egne produktionsdata.

Viden om

Hvorfor mere dokumentation af primærproduktionen

Dokumentation af fødevarer og adgang til data er ikke nye emner i landbrugserhvervet. Det har længe været muligt at levere sporbarhed for primærproduktionen, men der har ikke været incitament til at anvende data som dokumentation, da fødevarer har kunne sælges uden. Sådan bliver det ikke ved med at være.

Virksomheder efterspørger i stigende grad dokumentation for klimaaftryk. Flere nationale og internationale virksomheder har fokus på at nedbringe deres CO₂-udledning. Virksomheder, som DLG og Coop, har fået godkendt deres klimahandlingsplaner under Science Based Targets initiative (SBTi). SBTi sætter en række kriterier op for virksomheder, der ønsker at understøtte klimamålene i Paris-aftalen, og eksperter hos SBTi afgøre, hvorvidt virksomhederne lever op til dem.

Virksomhederne skal dokumentere klimapåvirkningen fra deres leverandører, hvorfor der

 spørges data fra primærproduktionen. Dette er udledninger fra virksomheders scope 3. Scope 3-

udledninger er indirekte udledninger, som er forårsaget af en virksomheds aktiviteter, men som ikke kontrolleres eller ejes af virksomheden selv. DLG estimerer for eksempel, at deres scope 3 udgør 98,8% af koncernens samlede udledninger.

I den nærmest fremtid forventes det, at landbrugsvirksomheders ESG-rapportering i højere grad vil blive integreret i virksomhedens ledelsespraksis og samlede rapportering. Det vil ske efterhånden, som større virksomheder lovpligtigt jævnfør EU's Corporate Sustainability Reporting Directive skal rapportere på ESG-forhold. Det betyder, at en landbrugsvirksomhed forventes at skulle levere data på især klimapåvirkning, fordi de indgår i kunders og leverandørers forsynings- og værdikæder. Konkret betyder det, at den enkelte landbrugsvirksomhed, som enten er leverandør til en stor virksomhed eller som har lån hos en finansiell virksomhed, skal redegøre for sin påvirkning. Omfanget kommer i første omgang til at afhænge af kravene fra aftagere og den finansielle sektor.

Et er, at en landbrugsvirksomhed skal levere sin egen rapportering på bæredygtighed og klima, noget andet er dokumentationen af den specifikke produktion på markniveau eller produktniveau. Her kommer TracelT ind i billedet.

TracelT er en ny digital platform målrettet aftageren af primærproduktionen

TracelT er en ny digital platform, der er under udvikling af SEGES Innovation. Visionen for TracelT er at levere data fra primærproduktionen på en nem og gennemsigtig måde for landmanden og aftageren.

Fødevarer virksomheder kan købe TracelT, og igennem platformen kan de b.la. lave dataforespørgsler til deres leverandører (landmænd). Landmanden modtager dataforespørgslen via en mail med et link til TracelT. Landmanden kommer ind i TracelT, hvor der anmodes om at dele data, hvis landmanden vil dele data med sin aftager, hentes data fra de databaser, som indgår i platformen. Landmanden logger ind og verificerer sig via AgroID eller MitID, og herefter vises for eksempel dyrkningsdata fra de marker, hvor produktionen sælges til fødevarer virksomheden (aftageren).

Landmanden kvalitetssikre data ved at tjekke, om de planmæssige og registrerede operationer passer med det, der er udført i marken. Når landmanden har gennemgået data, og er klar til at overføre data, vil landmanden i samme omgang blive bedt om at godkende, at data er korrekte og at data nu kopieres til aftageren. Herefter sendes data til fødevarer virksomheden. Landmanden kan efterfølgende se, hvad der er sendt af data til de forskellige aftagere af primærproduktionen (Se figur 1).

TracelT koster ikke landmanden penge, og data registreres på samme måde som tidligere (f.eks. via Mark Online, Farmtracking eller CropManager), men man giver samtykke til at levere data over den specifikke produktion, man har leveret til aftager. Landmanden skal blot hente data ind og give samtykke til overførsel af de specifikke data. Det er væsentlig her at påpege, at det kun er de data, som landmanden vælger at overføre, som overføres og ikke data for hele bedriften.

TRacelT giver gennemsigtig overførsel af dataejerskab

Aftagere og aktører i landmandens værdikæde har brug for data til at kunne dokumentere klimaaftryk, sporbarhed og optimere deres produktion – og de data kan TracelT give. TracelT sikrer en nem og gennemsigtig overførsel af data mellem landmanden og aftager af produktet. Ved brug af TracelT kan landmanden overføre data fra databaser af eget valg, og efter hvad der er aftalt med aftager.

Konkret skal du som landmand godkende, at et firma må få udvalgte oplysninger i en bestemt periode. Landmanden kan kvalitetssikre data, inden de sendes, og for eksempel fravælge en mark, som han ikke ønsker at dele oplysninger om. Det kunne for eksempel være, hvis der er sået med et miks af sorter eller andet, som kan "mudre billedet" eller hvis landmanden er i tvivl om dyrkningspraksis på en mark.

KMC har købt TracelT

KMC er den første virksomhed, der har købt TracelT. KMC oplever en stigende efterspørgsel på dokumentation for klimaaftryk, og det kræver sporbarhed og data på en anden måde end tidligere. Dette kan TracelT levere, og KMC TracelT skræddersyes til KMCs behov. Det bliver muligt at få big data, altså store mængde data, hvor, i dette tilfælde, gødningsregnskabet og markplaner kan kombineres.

Det er klimaaftrykket, der er det store omdrejningspunkt. Det er drevet af vores store globale kunder, som er begyndt at stille spørgsmål til det, og hvad vi som virksomhed gør og ikke gør.

— Christian Feder *Head of Agro, KMC*

KMCs Head of Agro, Christian Feder, fortæller videre, at det ikke skal være besværligt for KMCs leverandører, og det ikke kræver mere registrering for leverandørerne. Muligheden er nu at koble flere datasæt, såsom Farmtracking og KMCs Kartoffeludbytte, sammen, og dermed få relevante data til de modeller, der er behov for at opstille. Data kan i denne sammenhæng ikke blot levere udregninger, men også vigtig og brugbar viden til gavn for kartoffelavl.

”TracelT er interessant, fordi vi får mulighed for at sammenligne output og input, og så kan vi begynde at regne på det. Resultaterne bygger ikke på antagelser, det er hardcore data om gødning, sprøjtning og traktortimer. Det stiller selvfølgelig krav til at for eksempel gødningsplanen følges eller at ændringer registreres, hvis man har gjort noget andet. Data bliver ikke bedre end det, landmanden putter ind”, afslutter Christian Feder.

Det er ikke lige i morgen, at landmanden skal give samtykke til specifikke data, da der netop nu arbejdes på at udvikle det helt rigtige produkt til KMC.

Hvad er guleroden for landmanden?

På sigt kan man håbe på en merpris på produkter, der kan levere på sporbarhed og dokumentation set i forhold til andre produkter, og det kan sikre markedsadgange og en større markedsandel. Indtil da er værdien, at det sikrer både landmand og aftager kontrol over data, og en sikker måde at indsamle data på. Der er mulighed for at lave nye beregninger, og at man fagligt kommer til at få et

bedre overblik over kartoffelproduktionen, og hvad der virker hvor og modsat – det er her landmanden skal se den reelle værdi i først omgang.

”TraceIT hjælper med at bygge en vidensdatabase, som man i værdikæden kan blive klogere af. Det er som udgangspunkt landmandens data, men vi får med data skabt noget, som vi sammen kan bruge til erhvervets fordel”, udtaler Jens Elbæk, afdelingschef, Planter & Miljø i SEGES Innovation, som sammen med kollegaer fra SEGES Innovation har udviklet TraceIT.

[Læs mere om TraceIT og find kontaktoplysninger](#)

Emneord

Bæredygtighed

ESG

Farmtracking

+2

Økonomi og ledelse

Tema: ESG – vejen til den værdiskabende rapport

Klima, miljø, sociale forhold og virksomhedsledelse bliver samlet i én rapport, når landmanden afrapporterer sin ESG-indsats. Rapporten er et kommende krav – og her finder du viden og hjælp til at lave en effektiv og handlingsorienteret ESG-rapport.

Natur og vandmiljø

Tema: Klima og landbrug

Find den nyeste viden om klima og landbrug. Og få inspiration til, hvordan du som landmand kan påvirke udslippet af drivhusgasser og arbejde hen imod et klimaneutralt landbrug.

Publiceret: 13. december 2023

Opdateret: 13. december 2023

Vil du vide mere?

Ditte Kjær Jacobsen

Seniorkonsulent

SEGES Innovation P/S

ditt@seges.dk

+45 2132 3157

SEGES Innovation P/S	Tlf.	8740 5000
Agro Food Park 15	Fax.	8740 5010
8200 Aarhus N	Email	info@seges.dk